ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรี

EFFECTS OF PHYSICAL EDUCATION LEARNING MANAGEMENT USING COOPERATIVE LEARNING ON SOCIAL SKILLS OF UNDERGRADUATE STUDENTS

ศักดา สวัสดิ์วร[1] ดิศพล บุปผาชาติ[1] ธนาวรรณ นุ่นจันทร์[2]
กรกนก แสนโคตร[3] และ กิตติพงศ์ มาตสาร[4*]
Sakda Sawasworn[1], Dissaphon Boobphachat[1], Tanawan Nunchan[2],
Kornkanok Saenkhot[3] and Kittipong Matasan[4*]
[1]คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
[1]Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Ubon Ratchathani Province
[2]คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
[2]Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima Province
[3]โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี
[3]Benchama Maharat School, Ubon Ratchathani Province
[4]คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
[4]Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok Province
[*]Corresponding Author: Kittipong.aum43@gmail.com

Received: April 18, 2025 **Revised:** May 31, 2025 **Accepted:** June 1, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมก่อนและหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักศึกษากลุ่มควบคุมที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือดังกล่าว โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1093205 วอลเลย์บอล จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) มาตรวัดทักษะทางสังคม และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้พลศึกษา การเรียนรู้แบบร่วมมือ ทักษะทางสังคม นักศึกษาปริญญาตรี

Abstract

The objectives of this study are to 1) compare the social skills of students in the experimental group who used the cooperative learning concept to manage their physical education learning before and after the experiment, 2) compare the social skills of students in the experimental group who used the cooperative learning concept to those in the control group who used regular physical education learning management, and 3) examine the satisfaction of students who used the cooperative learning management model mentioned above. The sample group in this research was undergraduate students. Department of Physical Education, Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University There are 56 people enrolled in course 1093205 Volleyball. The tools used in the research include 1) a physical education learning management plan using the cooperative learning concept, 2) a social skills measurement scale, and 3) a satisfaction assessment form. The statistics used for data analysis include mean, standard deviation, and t-test. The results of the research found that 1) the average mean scores of social skills after the experiment of students in the experimental group who participated in physical education learning using the cooperative learning concept were higher than before the experiment with statistical significance at the .05 level. 2) Average social skills score After the experiment, students in the experimental group who participated in cooperative learning were higher than those in the control group who participated in regular physical education learning. Statistically significant at the .05 level. and 3) the average of the student satisfaction scores from using the above learning management model is at a high level.

Keywords: Physical Education, Cooperative Learning, Social Skills, Undergraduate Students

บทนำ

ปัจจุบันในยุคดิจิทัล สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ของนักศึกษา ทว่าการใช้งานแพลตฟอร์มออนไลน์อย่างต่อเนื่องกลับสร้างผลกระทบด้านลบต่อสุขภาพจิตอย่างน่ากังวล รายงานการสำรวจในปี 2566 ระบุว่า นักศึกษาช่วงอายุ 18–24 ปีมีความเสี่ยงสูงต่อภาวะความเครียด ความวิตกกังวล และความรู้สึกโดดเดี่ยวอันเกิดจากการเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์ การรับข้อมูลข่าวสารอย่างไม่จำกัด รวมถึงการเผชิญกับการคุกคามทางอินเทอร์เน็ต (Cyberbullying) และการเสพติดสื่อ ซึ่งส่งผลต่อการนอนหลับ การเรียนรู้ และความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 2024)

ท่ามกลางบริบทเช่นนี้ "ทักษะทางสังคม" (Social Skills) ได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดผลกระทบด้านสุขภาพจิตและส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยของการพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ทักษะทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ การสื่อสารอย่างเหมาะสม การมีมนุษยสัมพันธ์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติ (Jarolimek, 1977) อย่างไรก็ตาม จากรายงานสุขภาพประจำปี 2567 และงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษาจำนวนไม่น้อยยังขาดทักษะเหล่านี้ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ การเข้าสังคม และความพร้อมในการก้าวสู่ชีวิตการทำงานอย่างมีคุณภาพ (Yingdamnoen et al., 2018)

สำหรับนักศึกษาครู ทักษะทางสังคมมีความสำคัญยิ่งต่อการเตรียมพร้อมเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูในอนาคต เนื่องจากบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 มิได้จำกัดอยู่ที่การถ่ายทอดเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยทักษะในการสื่อสาร การรับฟัง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น รวมถึงการทำงานร่วมกับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่มีทักษะทางสังคมที่เข้มแข็งย่อมสามารถจัดการชั้นเรียนได้ดี สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเอื้อต่อพัฒนาการทางสังคมของผู้เรียน (Ruhalahti & Heinonen, 2024)

หนึ่งในช่องทางสำคัญที่สามารถส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักศึกษาครูได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพลศึกษา เนื่องจากเป็นวิชาที่ส่งเสริมการพัฒนาองค์รวมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมการเคลื่อนไหว การเล่นกีฬา และการออกกำลังกายซึ่งเป็นหัวใจของวิชาพลศึกษา ล้วนสร้างสถานการณ์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ฝึกฝนวินัย การเคารพผู้อื่น และความร่วมมือ ซึ่งเป็นบริบทที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการบ่มเพาะทักษะทางสังคม (Pianchop, 2005)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะทางสังคมของผู้เรียนในวิชาพลศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ลักษณะนี้เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการรับผิดชอบร่วมกันผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การสอน การทำกิจกรรมกลุ่ม การตรวจสอบผลงาน และการสรุปบทเรียน (Johnson & Johnson, 1994; Vuori, 2018; Moedthaisong, 2023) งานวิจัยยืนยันว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยส่งเสริมการสื่อสารระหว่างบุคคล การให้คำปรึกษา ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์อันดีในกลุ่ม ซึ่งเป็นรากฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขและประสิทธิภาพ

ดังนั้น จากความสำคัญของทักษะทางสังคมในการเตรียมความพร้อมนักศึกษาครูให้สามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพ ประกอบกับศักยภาพของวิชาพลศึกษาในฐานะพื้นที่การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักศึกษาครูระดับปริญญาตรี โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมก่อนและหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เปรียบเทียบทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เพื่อให้การศึกษามีกรอบแนวคิดที่ชัดเจนและสนับสนุนการวิเคราะห์ผลได้อย่างเป็นระบบ การทบทวนวรรณกรรมในครั้งนี้จึงแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) แนวคิดเรื่องทักษะทางสังคม ซึ่งเน้นองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การควบคุมตนเอง ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อันเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมในสังคม 2) แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมุ่งเน้นการทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการช่วยเหลือกัน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและพัฒนาทักษะทางสังคมในบริบทของการเรียนรู้ 3) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ที่ใช้กิจกรรมทางกาย การเล่นกีฬา และการมีส่วนร่วมในกลุ่มเป็นสื่อกลางในการพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ และทักษะทางสังคมของผู้เรียน โดยมีลักษณะเฉพาะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และ 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งสนับสนุนว่า การบูรณาการแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือในการเรียนวิชาพลศึกษาสามารถส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า การจัดลำดับแนวคิดในลักษณะนี้ช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบทางทฤษฎีและการปฏิบัติ รวมถึงชี้ให้เห็นความเหมาะสมของกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้อย่างเป็นระบบ สามารถส่งเสริมทักษะทางสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นแนวคิดที่นิยม

นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักศึกษาระดับปริญญา (Vuori, 2018; Pikunkhwan, 2020; Moedthaisong, 2023) ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

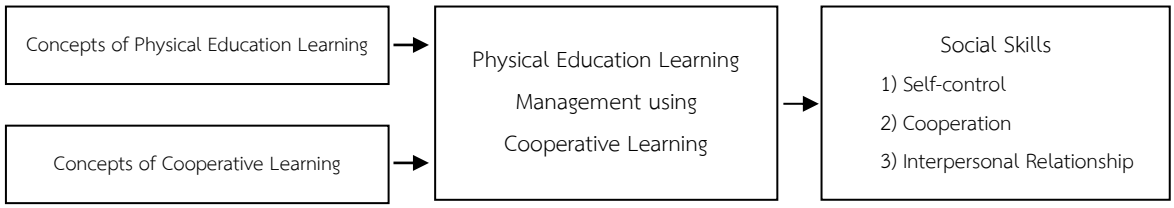

Fig 1. Conceptual Framework

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 224 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 1093205 วอลเลย์บอล จำนวน 56 คน ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2567 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ซึ่งผลการจับฉลาก ได้แก่ นักศึกษาตอนเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 28 คน เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และตอนเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 28 คน เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ

การประกันความเท่าเทียมกันของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในการจัดกลุ่ม โดยจัดให้ทั้งสองกลุ่มมีจำนวนผู้เรียนเท่ากัน และมาจากรายวิชาเดียวกันในภาคเรียนเดียวกัน ทั้งนี้ ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการวัดคะแนนทักษะทางสังคม (Pre-test) ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม เพื่อนำผลมาพิจารณาความใกล้เคียงของคุณลักษณะเบื้องต้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนบางประการ เช่น สุขภาพร่างกาย ความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรม และพฤติกรรมระหว่างการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์คัดเข้า-คัดออกอย่างชัดเจน และมีการกำกับติดตามความสม่ำเสมอของการเข้าร่วมตลอดการทดลอง เพื่อให้ผลการเปรียบเทียบสะท้อนถึงผลของวิธีการจัดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

เกณฑ์คัดเข้าของตัวอย่างวิจัย

1) เป็นนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาที่ลงเรียนในรายวิชา 1093205 วอลเลย์บอล ในภาคเรียนการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2567 และสมัครใจเข้าร่วมวิจัย

2) นักศึกษามีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคกับการวิจัย

เกณฑ์คัดออกของตัวอย่างวิจัย

1) นักศึกษาพ้นจากสภาพการเป็นนักศึกษา หรือถอดถอนในรายวิชา 1093205 วอลเลย์บอล หรือเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ในระยะเวลาการวิจัย

2) นักศึกษาได้รับบาดเจ็บในช่วงการทดลอง หรือได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ให้พักรักษาร่างกายในระหว่างการวิจัย

3) นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้วิจัย หรือมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในระหว่างการดำเนินการวิจัย เช่น พฤติกรรมแสดงออกในการก้าวร้าว เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา การเรียนรู้แบบร่วมมือ และทักษะทางสังคม เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบมาตรวัดทักษะทางสังคม และแบบประเมินความพึงพอใจ

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบมาตรวัดทักษะทางสังคม และแบบประเมินความพึงพอใจที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิตขึ้นไป ในคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสม แล้วนำผลมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence; IOC) โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องที่รับได้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) แก้ไขและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบมาตรวัดทักษะทางสังคม และแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 6 แผน สำหรับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 120 นาที ค่าดัชนีความสอดคล้องรวมเท่ากับ 0.95 โดยสามารถเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือดัง Table 1.

Table 1. A Comparison of Regular Physical Education Instruction and Cooperative Learning-Based Physical Education Instruction

Regular Physical Education Learning Management	Physical Education Learning Management Using the Cooperative Learning Approach
Step 1: Warm-up Preparation (20 minutes) - The instructor takes attendance, checks students' attire, and facilitates warm-up exercises and games to enhance physical fitness.	**Step 1: Preparation Phase (20 minutes)** - The instructor explains the objectives of the lesson, divides students into groups of no more than six members with mixed abilities, and clearly explains the procedures and the roles of each group member.

Table 1. A Comparison of Regular Physical Education Instruction and Cooperative Learning-Based Physical Education Instruction (Cont.)

Regular Physical Education Learning Management	Physical Education Learning Management Using the Cooperative Learning Approach
Step 2: Explanation and Demonstration (10 minutes) - The instructor explains the content and demonstrates the relevant sports skills.	**Step 2: Teaching Phase (10 minutes)** - The instructor introduces the lesson content by posing a problem or challenge that each group must collaboratively solve. Basic background information is provided to support students in analyzing the problem, and tasks are assigned clearly to each group.
Step 3: Skill Practice (20 minutes) - Students practice the sports skills according to the drills designed by the instructor.	**Step 3: Group Activity Phase (20 minutes)** - Students collaborate in their assigned roles to complete the task. All group members are responsible for participating and sharing ideas. The instructor observes and provides guidance as needed.
Step 4: Application Phase (50 minutes) - Students engage in activities or games related to the sports skills, as planned by the instructor.	**Step 4: Presentation and Evaluation Phase (50 minutes)** - Each group presents their work. The instructor and other groups ask questions to enhance understanding and clarify the work presented by each group.
Step 5: Lesson Summary (20 minutes) - Students perform cool-down exercises. The instructor and students summarize the lesson content and address any questions or concerns.	**Step 5: Lesson Summary and Group Work Evaluation Phase (20 minutes)** - The instructor and students summarize the lesson together. The instructor supplements additional knowledge to ensure the learning objectives are fully met and evaluates group performance by discussing strengths and areas for improvement.

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) มาตรวัดทักษะทางสังคม โดยกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ทักษะทางสังคม 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การควบคุมตนเอง (2) ความร่วมมือ และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากนั้นกำหนดรูปแบบการประเมินทักษะทางสังคม โดยสร้างมาตรวัดทักษะทางสังคม (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีข้อคำถามองค์ประกอบละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องรวมเท่ากับ 0.97 และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจ (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องรวมเท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนการทดลอง

1) ติดต่อ ประสานงาน ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ วิธีการการวัดและประเมินผล และขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในการทำการวิจัย

2) ทดสอบทักษะทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรี ก่อนการทดลอง (Pre-test)

2. ดำเนินการทดลอง

หลังจากได้รับอนุญาตให้ดำเนินการวิจัยจากผู้บริหารแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรี โดยนักศึกษากลุ่มทดลองเข้าร่วมดำเนินการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และนักศึกษากลุ่มควบคุมเข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 120 นาที

3. หลังการทดลอง

1) ทดสอบทักษะทางสังคมและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี หลังการทดลอง (Post-test)

2) นำผลการทดสอบทักษะทางสังคมและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2) เปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที (Paired Sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3) เปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคม หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองของนักศึกษาควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดัง Table 2.

Table 2. Results of the comparison of social skills before and after the experiment of the experimental group and control group

Social Skills	Before the Experiment		After the Experiment		t	p
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
Experimental Group	71.0	2.49	80.2	3.22	17.1	<.001*
Control Group	71.1	4.23	71.5	4.14	1.54	0.13

* p<.05

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคม หลังการทดลองระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดัง Table 3.

Table 3. Results of the comparison of social skills after the experiment between the experimental group and the control group

Variable Studied	Experimental Group		Control Group		t	p
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
Social Skills	80.2	3.22	71.5	4.14	8.82	<.001*

* p<.05

3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้เรียนจากการการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน 0.25 อยู่ในระดับมาก ดัง Table 4.

Table 4. Results of the study on satisfaction with Physical Education Learning Management Using the Cooperative Learning Approach

Variable Studied	Mean	S.D.
Learners' Satisfaction with Physical Education Learning Management Using the Cooperative Learning Approach	4.22	0.25

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักศึกษาปริญญาตรี สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมก่อนและหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือมุ่งเน้นทำงานเป็นทีมและการรวมกลุ่มของนักศึกษาที่มีระดับความสามารถที่หลากหลายช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างกัน โดยนักศึกษาที่มีทักษะสูงสามารถช่วยแนะนำเพื่อนที่มีทักษะน้อยกว่า ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ มีปฏิสัมพันธ์กัน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม นอกจากนี้ การกำหนดบทบาทที่ชัดเจนทำให้ทุกคนมีส่วนร่วม ลดความเหลื่อมล้ำในการทำงาน และกระตุ้นความรับผิดชอบต่อกลุ่ม แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์ (Srisawat, 2022) ซึ่งเสนอรูปแบบการจัดกลุ่มโดยให้ผู้สอนอธิบายกติกาการเล่นเกมก่อน จากนั้นให้ผู้เรียนรวมกลุ่มตามที่ผู้สอนกำหนด โดยจัดให้มีนักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน ได้แก่ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ร่วมกลุ่มกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการร่วมมือกันในการค้นหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน โดยข้อมูลอาจมาจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการทำงานร่วมกันในการค้นคว้า

2. การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่า

นักศึกษากลุ่มควบคุมที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้พลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีการให้นักศึกษานำเสนอผลงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมให้ได้ฝึกการอธิบายแนวคิดและผลการทำงานของกลุ่มตนเอง ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและการนำเสนอ นอกจากนี้ การให้เพื่อนกลุ่มอื่นซักถามและให้ข้อเสนอแนะ ยังช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกการควบคุมตนเอง เช่น การจัดการความตื่นเต้น การควบคุมอารมณ์เมื่อต้องตอบคำถาม หรือรับฟังข้อวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาตนเองและการทำงานในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ยุภาวดี พรมเสถียร (Promsathian, 2020) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาและสร้างความเข้าใจด้วยตนเองผ่านกระบวนการวิเคราะห์และตัดสินใจแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและอภิปรายนำไปสู่ข้อสรุปร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้การสรุปบทเรียนเป็นมากกว่าการทบทวนเนื้อหา แต่เป็นกระบวนการสะท้อนการเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้เรียนรู้ จุดแข็ง และสิ่งที่ควรปรับปรุง ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการให้และรับผลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ การประเมินผลการทำงานกลุ่มยังช่วยให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับ จงจิต เค้าสิม และคณะ (Kaosim et al., 2022) เน้นให้ ผู้สอนและนักศึกษา มีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียน โดยใช้การอภิปราย เพื่อระบุจุดแข็งและข้อบกพร่องของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งเสนอแนวทางปรับปรุง นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้มีการ ชมเชยและยกย่องกลุ่มที่มีพัฒนาการ ผ่านวิธีการที่เหมาะสม เช่น การให้คำชื่นชม การให้คะแนนพิเศษ หรือการประกาศผลการพัฒนาของกลุ่ม เพื่อสร้างแรงจูงใจและเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก

3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ธีรกานต์ สิงโตหิน และคงศักดิ์ สังฆมานนท์ (Singtohin & Sangkhamanon, 2023) ซึ่งใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค LT ในจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา เรื่อง กีฬาวอลเลย์บอล ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาแต่ละคนแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบบทบาทของตนเอง ทำให้ทุกคนมีเป้าหมายเดียวกันในการทำงาน เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จทุกคนจะต้องร่วมมือกัน โดยอาศัยการควบคุมตนเอง เช่น การยอมรับความเห็นต่างจากผู้อื่น การกล้าแสดงศักยภายของตนเองออกมาเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับ เป็นต้น ซึ่งการได้รับความร่วมมือจากทุกคนในกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กิจกรรมดำเนินไปได้ด้วยดี อีกทั้งการทำงานเป็นกลุ่มยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ ความสนุกสนาน และส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่ม เช่น การสื่อสารที่เหมาะสม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติ การเคารพซึ่งกันและกัน การสร้างความไว้วางใจ และการสนับสนุนซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ส่งผลต่อความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ และสามารถนำทักษะทางสังคมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ ตั้งปัญหาหรือโจทย์ คอยให้คำแนะนำและสังเกตปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและเกื้อกูลกัน สอดคล้องกับ Ruhalahti & Heinonen (2024) ซึ่งระบุว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการสอนที่ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมกลุ่มย่อยภายในห้องเรียน โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีโครงสร้างทางสังคม ทำให้นักเรียนแต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและมีแรงจูงใจในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้อื่น

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับการเรียนรู้แบบปกติ ทั้งยังได้รับความพึงพอใจในระดับมากจากผู้เรียน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือก่อให้เกิดการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจะทำให้เกิดการสื่อสารและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการเรียนรู้เชิงปฏิสัมพันธ์ในการเสริมสร้างความสามารถด้าน การควบคุมตนเอง ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งล้วนเป็นทักษะจำเป็นในการเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ที่ไม่เพียงแต่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชนที่มีหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามแนวทางของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทักษะชีวิต การทำงานร่วมกัน และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การออกแบบกิจกรรมควรคำนึงถึงระดับทักษะของนักศึกษา และสร้างสถานการณ์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนต้องสื่อสารและร่วมมือกัน เช่น การกำหนดบทบาทหน้าที่ในทีมให้ชัดเจน หรือการใช้เกมและแบบฝึกหัดที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพึ่งพากัน

2. บทบาทของผู้สอน ควรเป็นผู้สนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนควรทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มากกว่าการเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูล ควรมีการให้ข้อเสนอแนะที่ช่วยให้นักศึกษาปรับปรุงพฤติกรรมทางสังคม เช่น การแสดงความเห็นอย่างมีเหตุผล การฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการแก้ไขปัญหาร่วมกัน นอกจากนี้ ควรมีการสะท้อนผลการเรียนรู้เป็นระยะ เพื่อให้นักศึกษาเห็นพัฒนาการของตนเองและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง

3. การวัดและประเมินผล ควรพัฒนาเครื่องมือที่สามารถประเมินพฤติกรรมทางสังคมของนักศึกษาได้อย่างครอบคลุม เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยควรใช้เกณฑ์ที่ชัดเจนในการวัดพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง นอกจากนี้ ควรใช้การประเมินแบบต่อเนื่องและครอบคลุมทั้งมิติของผลลัพธ์และกระบวนการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลในระยะยาว ควรมีการติดตามผลหลังจบหลักสูตรหรือหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินว่าทักษะทางสังคมที่ได้รับจากการเรียนรู้แบบร่วมมือยังคงอยู่และถูกนำไปใช้ในชีวิตจริงหรือไม่ โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการใช้ชีวิตทางสังคม

2. ควรมีการเปรียบเทียบกับวิธีการสอนอื่น ควรศึกษาความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับวิธีสอนอื่น เช่น การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) หรือการใช้เทคโนโลยีเสริม เพื่อวิเคราะห์ว่าวิธีใดมีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาทักษะทางสังคม โดยใช้การทดลองแบบควบคุมและการประเมินผลที่หลากหลาย

3. ควรขยายกลุ่มตัวอย่าง ควรทำการศึกษากับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่หลากหลาย รวมถึงสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผลวิจัยมีความครอบคลุมและสามารถนำไปปรับใช้ได้ในบริบทที่กว้างขึ้น ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

4. ควรมีการศึกษาการนำแนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือไปปรับใช้กับกีฬาประเภทเดี่ยว เช่น กรีฑา เทนนิส หรือแบดมินตัน เพื่อวิเคราะห์ว่าการทำงานเป็นคู่หรือกลุ่มเล็กสามารถช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมในกีฬาที่แข่งขันรายบุคคลได้หรือไม่ นอกจากนี้ ควรศึกษาการใช้แนวทางนี้กับกีฬาประเภททีมที่มีลักษณะคล้ายวอลเลย์บอล เช่น บาสเกตบอล ฟุตบอล และแฮนด์บอล เพื่อดูว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารในกีฬาเหล่านี้อย่างไร รวมถึงการ

ประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นที่ต้องการพัฒนาทักษะทางสังคม เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ หรือศิลปะ เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแนวทางนี้ในบริบททางวิชาการที่แตกต่างออกไป

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่สนับสนุนทุนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

Institute for Population and Social Research, Mahidol University. (2024). Thai Health 2024: Stress, the silent threat to Thai society [Online]. Retrieved December 20, 2024. https://www.thaihealth.or.th/?p=366193 (In Thai).

Jarolimek, J. (1977). Social studies competencies and skills: Learning to teach as an intern. New York: Macmillan.

Johnson D. W., & Johnson R. T. (1994). Cooperative Learning in the Classroom. In D. W. a. J. Johnson R. T (Ed.), In Association for Supervision and Curriculum Development. New York: Academic Press.

Kaosim, J., Sukawan, A., & Yolai, N. (2022). Effects of Cooperative Learning on Learning Together Technique (LT) to Enhance Analytical Thinking Ability of Undergraduate Students in Bachelor of Education Program in Early Childhood Education, Northeastern University. Neu Academic and Research Journal, 12(2), 249–265. (In Thai).

Moedthaisong. A. (2023). Development of a social studies instructional model using cooperative learning to enhance social skills of pre-service teachers. Payap University Journal, 33(2), 94–107. (In Thai).

Pianchop, W. (2005). Philosophy, principles, teaching methods, and assessment in physical education. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai).

Pikunkhwan. P. (2020). Development of social skills and learning achievement in biology on genetics using cooperative learning with STAD technique and concept mapping among students in Bachelor of Education (Science) program. Journal of Educational Review Faculty of Education in MCU, 7(2), 268–279. (In Thai).

Promsathian, Y. (2020). The development of inquiry-based learning combined with concept mapping and cooperative learning to enhance problem-solving thinking for undergraduate students. Mahamakut Buddhist University Journal, 14(3), 103–114. (In Thai).

Ruhalahti, S., & Heinonen, V. (2024). Empowering Educators: The Crucial Importance of Soft Skills in Teaching Today [Online]. Retrieved December 20, 2024. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/867570/Empowering_Educators_The_Crucial.pdf?sequence=1

Singtohin, T., & Sangkhamanon, K. (2023). A study of academic achievement in physical education subjects: volleyball and Satisfaction with cooperative learning using LT techniques of students in grade 5. Journal of Mahayana voice, 9(2), 170-181. (In Thai).

Srisawat. S. (2022). The development of a cooperative learning model using inter-group competition games to enhance learning achievement In Thai for communication among undergraduate students. Journal of Peace Studies MCU, 10(6), 2397–2410. (In Thai).

Vuori. P. (2018). Development of cooperative learning management using jigsaw technique combined with after-action review to enhance social skills of students in the Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University. Suratthani Rajabhat Journal, 6(2), 173–192. (In Thai).

Yingdamnoen, K., Phusuwan, T., Trakulsuntorn, C., Sarutipakorn, P., & Hongsawasdi. S. (2018). Social skills of undergraduate students who received group counseling based on the rational emotive behavior therapy approach. Integrated Social Science Journal, Mahidol University, 5(2), 137–163. (In Thai).